

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth-Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítottak.

Lapunk jövő csütörtöki száma a kettős ünnep miatt nyomdatechnikai okokból nem jelenhetik meg.

Feltámadáskor.

Nem egészen egy század múltával lesz kétezer éve annak, hogy a Megváltó ártatlanul kiontott vérével megváltotta az emberiséget a pokloktól. Kétezer év óriási mennyiség az emberi képzelet világában, de röpké perc csak a megmérhetetlen idő végtelenjében. Kétezer esztendő talán csak egy pillanat még a lélek reinkarnációjára, amit Jézus feltámadása óta hiszünk, várunk, remélünk.

És ez a hitünk biztosítja éppen a várva-várt idő beteljesedését. Ha valaha, most, amikor megint oly sok ártatlan vér kívánatlik idegen bűnök lemosására, kétszeresen kell hiútnunk, amit a nagy Szenvedő hirdettél még a keresztfán is a haldokló test elcsukló hangján, hogy a halál nem egyenlő a meghalással. Hogy az csupán az anyag elporladása, emez a szellem, a lélek elkárhozása. Kell hinni ezt mindenkinek és hiszi is mindenki, akinek valakije leszakadt a szívéből e háboru alatt, a harctéren vagy idehaza, a fegyver gyilkos golyójától, vagy a szenvedés lassan őd mérgetől. Ez a hitünk az Élet, ami nélkül annak lényege megfoghatatlan, célja érthetetlen, tartalma elviselhetetlen volna.

Higyük tehát szent hittel, elhunyt kedveseink iránt érzett el nem muló szeretettel, amire Krisztus tanított bennünket és foglaljuk áldó imába hálánkat nagy Mesterünk iránt, aki ma újra eljött közbénk, hogy el ne felejtjük, amit tőle egykor megtanultunk.

Nemzeti politika és nemzeti irodalom.

Dr. Szász Károly v. b. t. tanácsos, képviselőházi elnök, az enyingi kerület illusztris képviselője nemcsak mint politikai emelkedik ki, hanem mint az irodalom kiváló munkása is első helyet foglal el. A maga is jeles poeta kegyelmös ur legutóbb az Irodalomtörténeti Társaság közgyűlésén elnökölt, ahol egy gyönyörű, nagy tudásról és mély érzésekről, köztük a lángoló hazaszeretetről tanuskodó megnyitót mondott. Méltó reá, hogy hűséges Mezőföldjé-

nek polgárai, akik talán más úton nem szerezhetnének tudomást róla, szintén gyönyörködhesseken benne és még több szeretetet és megbecsülést meríthessenek abból kifizető képviselőjük kimagasló személye iránt. Szinarany igazságait pedig tanulságos emlék gyanánt vessék a szívükbe.

A megnyitó alanyi része a következő volt:

A nemzeti politika és a nemzeti irodalom egymásra utaltságát és kapcsolatát senki se példázza és képvisel jobban a magyar nép és a magyar szellem élet történetében, mint Zrínyi Miklós, a kiváló hadvezér, a XVII. századbeli Magyarország jeles államférfia és nagy költője. Hogy a most folyó esztendőben Zrínyi születésének háromszázados fordulójához érünk — ez a körülmény magában véve csak különleges alkalom arra, hogy Zrínyiről megemlékezzünk. De a vele és pályája törekvéseivel, munkásságával és tanúságával való foglalkozások helyes alkalomszerűsége is megvan mind politikai és mind pedig irodalmi munkásságának bűnbűnben is egymásba fonódó érdekes szempontjából.

Az irodalom első sorban mindig korának tükröképe. Zrínyi époszában is, bár tárgyát a múltból veszi is a szerző, első sorban korának szelleme érvényesül. Századának két erős mozgalmá: az ellenreformáció és az ozmán ellen való védekezés, szülte és formálta meg a költőhadvezér lelkeben a nagy époszt s tette azt jellegzetesen katolikus fölfogásúvá és erőteljesen nemzeti irányúvá egyaránt.

Irodalmunkra általában jellemző, hogy a szellemi világáramlatok — mint amilyen Zrínyi korában a katolikus visszahatalás is volt, — melyek az irodalom s a művelődés egyéb eszközeinek közvetítésével hazánkba is elérkeztek, nemzetközi jellegüket nálunk általában mintegy levette, mindig erős nemzeti színezetű nyertek. Hóllós Mátyás, a reneszánsz lejedelmek legjellegzetesebb példaképe, egyben nekünk legnemzetibb uralkodónk. A reformáció hatalmas mozgalma a magyar nyelvű irodalom megteremtésére s a magyar alkotmányt védő bátyák legerősebbjeinek építésére vezetett. Az ellenreformáció határainkon magyar ügyvé vált. A fővilágosodásnak XVIII. századbeli nagy mozgalmá — melyet francia írók és bölcselők indítottak meg — Bessenyei György föllépésétől számítva a magyar irodalom újjászülését eredményezte, a XIX. század második negyedében, a demokratikus világfelfogás ragyogó napjának fényénél pedig Tompa, Palófi és Arany lelkén át nem a nép-nemzeti költészet aranykora köszöntött-e be nálunk?

A XX. század új szellemi világáramlatának, a radikálisizmusnak szárnyain érkezett. Ez az áramlat már nemcsak formája és színe, de tartalma és lényege szerint is nemzetközi, amely a történelmi fejlődés eddigi törvényeivel sokban ellenkező, a felforgatásra szánt államokkal s a megbontásra ítélt nemzetekkel szemben a fajokat és népeket akarja előtérbe tolni, hazafiak helyett világpolgárokat keres s kigunyolja és elpusztítani kész a nemzeti érzések és gondolatok talán régi

szabásu, de erős és tisztos sziklavárait, hogy romjaira az emberi modern eszmék hivalgó felhőkarcolóit és ingatag légvárait építse. E világfelfogás a politikai élet megnyilvánulásában nemzetközi és szélsőséges elveknek hirdetője, társadalmi téren az erkölcsök megmozdulására, sőt elfajzására vezet, az irodalom vizein pedig, mindezekkel kapcsolatban, a hanyatlás zátonyai és posványai felé vezet. E világfelfogás híveinek veszedelmes erjesztő és bomlasztó célzatala felszavakba burkolóznak: gondolat szabadság és emberiség, egyéniség kultusza és egyenlőség — nekik csak cégérről szólnának az eddigi világrend megbontására, holott ez irányelvek igazában mint az emberi gondolkodásnak leghatalmasabb vívmányai, a történelmi fejlődés során nemzeti államokba szervezkedett népeknek legnagyobb és legfelfeltettebb kincsei s éppen azért nem lenne szabad, hogy nemzetközi kufárok bitor kezére jussanak.

A nemzeti érzés háttérbe szorítása s a nemzetközi színezetű radikálisizmusnak előnyomulása a politika és irodalom terén — ez a mi XX. századbeli nagy veszedelmünk, talán nagyobb a már szerencsére végvonaglásban vergődő vérs háborunál, fegyveres ellenségeink támadásainál, amely mellán féltett testi és anyagi, s erkölcsi és művelődési javainkban is — igaz — rettenetes pusztítást végzett, de melyet — már elmondhatjuk — diadálisan megvívunk s vesztéseinket erőnk további megfeszítésével és Isten segítségével majd pótolhatjuk, részben pedig helyrehozhatjuk az utánunk jövő nemzedékek. De a nemzetközi radikális világáramlat, mely irodalmunk és politikai életünk anyai értékes — sokszor tagadhatatlanul jóhiszemű munkáját ejtette meg, vagy hajtotta tévedésekbe, szellemi ragály úján új és olyan mérget lop a lelkebe és szívebe, hogy az ellen védekezni is és az e mérgezés nyomán támadt bajokat orvosolni is nehezebb. Ez a kétség-telenül elég erős áramlat, míg világjáró útjában sok port és szemetet felkavart, — eltető napfényt és termékenyítő esőt nem hozott a magyar földre. Irodalmunk s vele és részben általa társadalmunk rejtentően kezdenek „modernizálódni” — a szónak rosszabb értelmében: felejtik, ki is gunyolják, sokszor szegyenlik is a multat, a nemzeti hanyomnyokat, a hazafiúi érzéseket. Legújabb ifjúnk hol szenvelő és mesterkelt, hol csuf és érthetetlen hangzavarából csak néha-néha zendül ki az egézséges és büszke magyar lélek mélyéből fakadó meleg akkord s e bántó zajban szinte csak elvélve hangzik a nemzeti érzés fájdalom és jogos aggodalma; elbeszélő irodalmunk néhány régebbi s egyaránt hozzájuk méltó új jeles őri csak s követi a magyar regény- és novellaisrás nagyjainak dicőséges hagyományait, míg mellettük a selejtes és szívtelen, szellemben nemzetietlen s nyelvben magyartalan könyvek özönében elszomorítónak tűnik föl a mai magyar irodalom s a benne tükröződő társadalmi állapot; szinpadjainkon csak ritkán lájuk fölvonulni történelmi múltunk nagy alakjait és eseményeit s a jelenkori igazi magyar élet sajnosan ritkuló képviselői is alig láthatók ott színpadon, a még egészen ki nem formált s máris fajulásnak indult társadalmi színpadban szaporodó figuráit mellet, akik szellem-

ben és érzésben, modorban és nyelvben csak paródiái a magyarságnak.

Jó ezekre nekünk figyelniünk, mert hiszen a mi földadatainknak nem utolsó az élő irodalom szemmel tartása, a mai irodalom jelenégeinek fejtegetése és magyarázata, napjaink irodalmi termékeinek bírálata s értékük megállapítása, valamint vizsgálata annak, — a kortárs sok tekintetben kedvező helyzetéből — hogy az irodalom alkotásaiban mennyiben érvényesül a kor hatása és viszont, hogy a kor politikai és társadalmi eseményeinek kialakulásában mi szerepe van az irodalomnak? Feladatunknak erre a körére én — töredékes eszmefuttatásom keretében — természetesen csak éppen rámutathatok, fontosságukat azonban erősen hangsúlyoznom kell abból a kettős szempontból, hogy korunk irodalmának alapos ellenőrzésével s tisztes bírálatával talán kedvezően hathatunk írókra és közönségre egyaránt, — a másrészt az utánunk jövő irodalomtörténész nemzedékek munkáját is rendkívül megkönnyítjük.

— Igen nagy hiánya napjainknak, hogy nincs rendszeres és tisztes irodalmi kritika, mely tiszta szándékkal és tisztán látó szemmel, a nemzet igazi érdekei iránt helyes érzékek gyomlálna nemzeti irodalmunk egész határában az elhatalmasodott gatz, vetélné a fattyuhajtásokat, irtaná az élősdit és mérges növények ezreit. Jó lenne, ha támadna egy kizárólag irodalmi kritikával foglalkozó, a legjobb erőket egyesítő, az irodalom nemzeti jellegén csüggő kritikai lap s jó lenne, ha különösen nagyobb napilapjaink az eddiginél sokkal nagyobb súlyt vetnének — és sokkal több komolysággal — az irodalmi műveknek helyes szempontokból való, az esztétikai mellett a nemzeti szempontokra is figyelő, beható bírálatára. A rendszeres, komoly és szigorú kritika megmutatná, hogy a mai magyar irodalom nem is kis részének semmi köze az igazi magyarsághoz, amely fölfogásában bölcsen tartózkodó és józanul haladó, erkölcsi érzésében tiszta és szigorú, természetében komoly és büszke s ráolvas-hatna a kritika modern íróink igen nagy részére a rettenetes vádat, hogy kerékbetörők és megcsufolják sajtálagosságában gazdag, zengzetes nyelvünket.

A kritika földadata mind komolyabbá és mind égezőbbé válik, ha nézzük és figyeljük irodalmi, politikai és társadalmi életünk sok szomorú jelenségét, a nemzeti szellemmel elmentébe kerülő és életbevágó érdekeinket veszedelmezítő mozgalmát. A társadalmi fejlődés a bomlás és fölborulás tüneteit mutatja, a politikai életben a nemzetközi lobogó alatt érkező világfelfogás könnyű prédának hiszi az egymás közt vizsgálható magyarság által képviselni hivatott nemzeti gondolatot.

Politizálni — a szónak mai megszokott értelmében — nem akarunk. De a nyelv és irodalom ügye Magyarországon elsőrendű politikum, vagyis nemzeti közügy volt mindenha s kell, hogy maradjon jövőre is. Aki azt vallja, hogy elsősorban nem magyari hazafi, hanem világpolgár és nem nemzeti író, hanem világgöltő kíván lenni, — azzal vitázni nem érdemes, de harcolunk ellene, a legélesebb fegyverekkel. S a mai magyar irodalomnak épp úgy kell küzdenie a mai veszedelem — a nemzeti közélet minden vonatkozásában fenyegető nemzetközi radikalizmus ellen, — mint ahogyan szembezállt Zrínyi, a költő, a XVII. század nagy nemzeti veszedelmével, a hódító ellenséggel.

Politikai hírek.

— A beregi alispán — követválasztási ok. Csunya és száználmasan komikus az az erőlködés, amelyet gróf Andrássy Gyula, fejt ki azért, hogy a képviselőházt fejosztatassa és az elrendelendő választásokon a munkapártot — reményei szerint — letiporhassa. A választójog már nem alkalmas erre, mert a király e kérdésben határozottan kívánja a megegyezést; keresni kellett tehát

más ürügyet. Kápóra jött Gulácsy István beregmezei alispán, aki ellen, mert munkapárti érzelmű, Mezőssy László főispán indított politikai hajszát. A belügyminiszter a följelentések folytán vizsgálóit rendelt az alispán ellen, aminek eredménye nem ennek felfüggesztése, hanem a *főispán elcsapatása lett*. Több sem kellett Andrássyéknek! Lapjaikban lármázni kezdtek, hogy milyen gyalázat esett Magyarországon, egy bűnös embert büntetlenül hagynak azért, mert Tisza, *akinek a miniszter kiküldötte referálni tartózkodott (?)*, megakadályozta a megtorló lépéseket. Erre ugyan dr. Blaha Sándor min. osztálytanácsos kijelentette, hogy *egy szó sem igaz ebből*, mert a vizsgálatot egyedül ő végezte és *sem Tiszával, sem másnak nem referált e dolgról*, csak a miniszternek, de ez nem használt. Gróf Andrássy Gyula éles támadást intézett saját lapjával a *kormány ellen*, azt kérdezvén, hogy ki kormányoz Magyarországon? Tisza-e vagy Wekerle? És ultimátumszerűen felhívta a kormányt, hogy Gulácsyt függeszse fel, mert különben *még a választójogot sem őrjíti biztosítottak* a kormány kezében. Erre a kormány az *egyesítés (?)* kormánypárt vezérével megijedvén, *felfüggesztette az alispánt*, aki tisztázása végett már előbb kért fegyelmet maga ellen. — Semmi köztünk Gulácsyhoz, aki ha ártatlan, tisztáztni fog, ha bűbás, megérdemli bűnhődését. De reá kell mutatnunk, hogy itt nem Gulácsyról, *Tisza kurtásáról* van szó. Andrássy ugyanis abban reménykedik, hogy Tisza és a munkapárt e kérdésben *szembeszáll* a kormánnyal az országgyűlésen és akkor meg lesz a *jog-cím* a házfelosztásra. Ha a Wekerle-kormány nem volna hajlandó erre, akkor *Andrássyék megbuktatják Wekerlet* és jön Andrássy és s csalni választást. De alighanem csalódnia fog.

Husvételének. *)

Messze a pusztán vagtat a szélvész,
Sír a bűnös föld terhe alatt,
Tarajos villám szerte cikázik,
Harsog a menkő s fakat arat

Éji sötétség bús bakacsinját
Veri a zápor sírva, vadul,
S anott az éjben puslog egy mécses
Kopasz nagy ormu szikla alul.

Szerie sötétség, ám a Hit fénye
Szent sugarait most küldi szét, —
Hah, ki az ottan?! ... Ki keres engem?!
S Júdás kecagva Krisztushoz lép.

Zörren a bokor, villan a kardél,
Uram ne rettegj! — Szóla Simon —
Hadd csak a kardod, Júdásnak csókja
Nézz ide, itt ég: homlokomon.

Dinyés Arpád.

* Mutatvány szerzőnek „Tavaszi napsugár” című, sajtó alatt levő legújabb verskötletéből.

Üresség. *)

Semmihez se köt semmi emiék.
Innen akár ma elmehetnék.
Akik szívemhez közel álltak
már régesrég árnyakká váltak.
És Isten tudja, merre járnak.

Olyan unottá lett az élet!
A tartalma rég semmivé lett.
Ábrándfelhők, érzésfoszlányok,
célok, szerelmek, piros álmok —
rég sötét fátylak hulltak rátkol!

S egyre sötétebb lesz a fátyol.
Egyre hivatottabb a távol.
A távoli, a messze tájak,
hol a szerető lelkek járnak,
kik egyre hívnak, egyre várnak.

Vértsey Gyula.

*) „Szalon”-ból.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. április 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre — 16 K

fél évre — 8 „

negyed évre — 4 K

Egyes szám ára a *csütörtöki és vasárnapi* lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

Boldog husvétii ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak, munkatársainak és jóbarátainak.

Báró Láng Lajos.

Ismét kidőlt egy Magyarországi közéletének oszlopai közül. Báró Láng Lajos v. b. titkos tanácsos, volt kereskedelmi miniszter, orsz. képviselő, a tudományegyetem rektora, 69 éves korában szívhűdés következtében elhunyt Budapesten, pótolhatatlan irt hagyva maga után a politikai-, tudományos- és társadalmi életben, amelyeknek mint nagy képzettségű, buzgó és mindvégig becsületes munkása szerezte meg az érdemet díszes kitüntetéseire és a bárói méltóságra.

A politikai gyász a munkapártot érte halálával, amelynek megalakítása körül nemrég elhunyt barátjával, gróf Khuen Héderváry Károlyal együtt lelkes tevékenységet fejtett ki s amelynek haláláig hűséges, kitartó harcosa volt. De őszintén gyászolja benne elsőrendű bajnokát a tudomány, a kultúra, az irodalom, valamint tisztelőinek sokasága, köztük Veszprém vármegyei közönsége, amelynek — mint törvényhatósági bizottsági tag s mint Pápa város képviselője — egy évtizednél tovább lekötelező modoru, rokonszenves tagja volt. Vármegyénkhez fűződő kellemes emlékeit haláláig ápolta a megboldogult s nem volt veszprémmegyei ember, akit jóakarattal meg ne hallgatott volna és — a lehetőséghez képest — érdekeit ne istápolta volna, ha hozzá fordult.

Mélyen megrendülve, az igaz részvét őszinte érzésével állunk meg a nagy halott ravatalánál mink is, mert hozzánk is melegebb kötelékek fűzték őt. Nemcsak lapunknak volt kedves olvasója, hanem elhunyt főszerkesztőnknek: néhai dr. Matkovich Tivadarnak hosszú éveken át országgyűlési képviselőtársa és gyermekkori játszótársa volt s e legvalószínűbb jóbarátság életük elmúlásig fennmaradt az immár anyaföldben pihenő egykori virgonc kis „sajtkukac” és a már akkor is komoly, sokat tanuló „okos gyerek” között.

— **Személyi hírek.** Dr. Bibó Károly alispán szerdán este visszaérkezett székelyére Győről, ahol hivatalos ügyben volt távol. — Dr. Óvári Ferenc veszprémi orsz. képviselő, aki a múlt héten utazott el Budapestre, majd Bécsbe szanatóriumi ügyekben, szerda óta szintén itthon van. — Dr. Verlessy Gyula kir. tanácsos tanfelügyelő — mint örömmel értesülünk — már felkelt beteg-ágyából. Persze még nagyon gyenge, de állapotában tartós a javulás.

— **Kormánybiztosi hatáskör kiterjesztése.** A miniszterelnök több közéleti kiterjesztési kormánybiztos hatáskörének kiterjesztése között gróf Jankovich Béla Endre veszprémi kormánybiztosét Győr, Komárom, Selmec és Bélabánya városokra terjesztette ki.

— **Tüzoltógyűlés.** A Veszprémvármegyei Tüzoltószövetség — amint előre jeleztük — e hó 24-én, virágvasárnap tartotta Veszprémben XXII. évi közgyűlését, amelyen a városról távol levő dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő, szövetségi elnök helyett dr. Bibó Károly alispán elnökölt. *Lázy Imre* vármegyei tüzrendészeti felügyelő előterjesztette a folyó évi költségvetést, *Gratzl Ödön* pénztáros pedig a múlt évi számadásokat ismertette. Mindkettőt egyhangúlag elfogadták. Ezután elhalálozták, hogy a tisztújítás megkezdésére és a tárgysorozat egyéb pontozatainak lefolytatására a legközelebbi időpontban rendkívüli közgyűlést fognak összehívni.

— **Pápa város képviselőtestületének megalkotása.** A megjelölt városi képviselőválasztások folytán esedékeské vált Pápa város képviselőtestületének újjáalakítása. Dr. Bibó Károly alispán ezt április 6-ára tűzte ki, amikor is 6 fog elnökölni az alakuló közgyűlésen. Ugyanez az alispán a városi igazoló választmányba tagokul dr. Kluge Endre és dr. Hirsch Vilmos pápai lakosokat nevezte ki, elnökhelyettesül pedig a törvényhatósági bizottság utólagos hozzájárulásának reményében dr. Sölt József pápai lakost kérte fel.

— **A Veszprémi Cserháti Tarsaskör** április hó 1. én délután 4 órakor a kör helyiségében közgyűlést tart, melyre a kör tagjait ez után is meghívja az *elnökség*.

— **A román béke.** Romániával is megmegvan a békekötés. A szerződéseket, amelyek magyar részről *Szetényi József* kereskedelmi miniszter ír alá, a napokban fogják közzétenni.

— **Tánckoncert.** Schlager Hilda müncheni klasszikus táncosnőnek március 8-án elmaradt szereplése április 5-én lesz a veszprémi színházban. A keresztnéveket ezúttal is németesen vezetéknevű előt említhő reklám már előre hirdeti jövetelét.

— **Övodanyitás.** Dr. Horváth Béla v. főjegyző, polgármester h. közli, hogy Veszprém városban a katonai célokra le nem foglalt óvodák március hó 18-án megnyílnak és így a gyermekek ismét szabadon járhatnak óvodába.

— **Lefoglalt szappan.** E című legutóbbi hírünkkel kapcsolatban a következő sorok közlésére kértünk fel: „Tekintetes Szerkesztő Úr! B. lapja legutóbbi számában megjelent szappanlevegőzési híre vonatkozólag tisztelttel kérem a következőknek szives közlését. Tisztelettel megköszönöm, de még olyan cselekedetet soha sem követtem el, a miért a büntető törvényekkel összehasonlítható kerülni volna. Hogy az a szegény megesejt rajtam, hogy a veszprémi rendőrség házkutatást tartott nálam és szappankészletemet elkobozta, azt nem tulajdoníthatom egyébként, mint bosszu művének, amelyet — fogalmam sincs, hogy miért — a valószínűleg álnév alá rejtőző Kovács Bertalan besúgó akart kitölteni rajtam. 1917. év december 15-től 1918. febr. 15-ig voltam megbízva azzal, hogy a fegyvert az Olaj és Zsiripari Központ részvényszerűségi részére átvegyem s hogy az összeszűrt készleteket mindig a legteljesebb pontossággal beszolgáltattam a Köz-

pont olvasztójába: Schülzer Jakab és Fia székesfehérvári szappangyárába, azt ezen cég mindenkori igazolhatja. De igazolta is a Központ előtt a szappan elkobozása után, aminek következményeképp a Központ a besugárásra tett feljelentését a rendőrségen visszavonta s nemcsak az utolsó darabig visszakaptam a szappankészletemet, hanem még engedélyt is nyertem a szappannak üzletben leendő kicseréltetésére. Ezeket a tényeket, a melyek nemcsak annak világos bizonyítékai, hogy az adott esetben teljesen ártatlanul lettem meghurcolva, hanem hogy minden üzleti ügyemet tiszta kézzel szoktam elintézni, gonoszul megtámadni próbált reputációm érdekében kívánom az elkobozásról értesült nagyszámú közönség nagybecsű tudomására juttatni. Kiváló tiszteltelt: Veszprém, 1918. március 29. *Reminger Adolf.*”

— **Hadi jótékonyági alap.** A főispáni jótékony alapra 1918. március 21-től március 28-ig befolyt önkéntes adományokból a 2471.—2557. sz. nyugtakra összesen: 11468 K 00 f. Előző kimutatás szerint: 97543 K 50 f. Hozzáadva az 1917. évi kiadást: 29044 K 26 f. 1917—18 évben befolyt összesen 138055 K 76 f. Nagyobb összeggel járultak az alaphoz: Földváró R. T. Borsosgyőr 5000 K, gróf Zichy Béla Budapest 2000 K, Belák János Középbogárdra 1000 K, Lengyel Testvérek Dáka, Klein Testvérek Pápa, Gyérey Rikárd Weimpusztá 300—300 K, Lonkay Zsigmond Óztelek, Szombati József Mezőszentgyörgy 200—200 K, Spitzer Jakab Kisacsád, Gaszner József Kardostét, Szombathelyi papnevelő intézet, Hirschfeld Béla Veszprém, Klenota Ferenc Acstezér, dr. Kiss Pál Marcalgergyei, Világi András Kishád 100—100 K, Tauszig Manó veszprémi borkereskedő 5 pár cipőbőrt díjmentesen adományozott a főispáni jótékony alap javára.

— **Fagy.** A régebbiek, akik még egy kicsit értenek az időjárásban való tájékozódáshoz, előre megjósolták, hogy Húsvét felé megjön a hójeje a köra februári nyhje időjárásnak. És így is lett. Hétfőn az időjárás hirtelen hidegre fordult s azóta a derült idő mellett is fagyok vannak mindenfelé. Vajjon tényleg a kert a mezőgazdaságban és mennyit, arról még nem jött értesítés, a jelek azonban arra vallanak, hogy a vetésben nem tehetünk, legfeljebb a gyümölcsnek (barack, mandula) ártott, ami szintén elég baj volna.

— **A közéleti hivatal újjászervezése.** Megemlékeztünk róla, hogy Veszprém város közéleti ügyosztályát újjászervezik és a városbáz szűk helyiségeiből tágasabb irodába helyezik. Az új közéleti hivatal a húsvéti ünnepek után a Jeruzsálem-hegyi óvodába költözik, itt lesz a jegykiadó és rekviráló osztály, csupán a könyvelés marad a városbázban. Dr. Horváth Béla főjegyző, polgármester helyettes most az új hivatal ügyrendjén dolgozik. Három alosztály lesz. Az első a gabona, liszt és rekvirálási osztály *Kopus József* rendőrbiztos vezetésével. A második a cukor és más élelmiszerek osztálya, vezeti *Benkő János* v. adótitst. A harmadik alosztály a zsír és hulladékintézi valószínűleg *Dukovics Károly* sertésnyenyésző felügyelete mellett. A szén és fa kiadása továbbra is *Schiller Samu* v. főszámvéző kezében marad. Hír szerint külön felügyelője is lesz a közéleti hivatalnak *Boross Andor* kir. járásbírói végrehajtó személyében, aki a panaszokat is felveszi. Ezenkívül egy 8 tagból álló *élelmiszeri bizottság* is szerveznek iparosokból, kereskedőkből és fogyasztókból. A hivatal csak délelőtt lesz nyitva, de úgy osztják be, hogy egy-egy utca lakosai egy alkalommal minden osztályban elvégezhesék a dolgukat.

— **A sovány sertések rekvirálása.** Mivel nem járt kellő eredménnyel a Közéleti Hivatal felhívása, hogy a hadsereg és állattartó lakosság élelmiszerének biztosítására az állattartók sovány sertéseiket ajánlják föl a Sertésforgalmi Irodának (csak 12.000

darab sertést ajánlottak fel az országból), a kormány elrendelte a *sovány sertések* rekvirálását. *40 kilónál nehezebb* súlyú sertéseket fognak rekvirálni a közigazgatási hatóságok közbejöttével és az igénybevétel kiterjed azokra a sovány sertésekre is, amelyek csak ezután lettek volna hizsba állítva vagy annak kezdetén vannak. Ezeket azonban mentesíteni lehet a rekvirálás alól, ha a miniszternek idejében felajánlják közéleti céljaira. A rendelet közli még azokat a korlátozásokat, amelyek a tenyészállomány kimelésére irányulnak. Így *tenyésztés* céljára szolgáló anyakocát vagy kant nem szabad elvinni s a *rendszeres tenyésztésre* szolgáló kocaállomány egyharmad részének megfelelő sovány sertést vissza kell hagyni. Az országos tenyészdekből is csak az e célra alkalmatlanokat viszik el. Gazdasági és zsirsükségre 40 kilónál nehezebb süldőkből *hizlaltára* megfelelő mennyiséget kell hagyni és pedig *négy* családtagra *egy* sertést kell számítani. Öt darab sertésnél *kisebb* állományt nem szabad rekvirálni.

VISZKETEG!
Ruh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a
BORÓKA-KENŐCS.
Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és
9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-
kőrös.
Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszerárában,
Kocsuth Lajos-utca.

— **Hadigondozó népiroda** létesült Veszprémben és a városi tanács — amint megirtuk — elhatározta, hogy a hadvonnultak családtagjait jóakaró tanáccsal is segítyezni fogja. Most a város főjegyzője köz-hírré teszi, az említett tanácsi határozat értelmében dr. Csere Antal v. főügyész a hadvonnultak hozzátartozóit lakásán (Rákóczy-tér 19. sz. a.) levő hivatalos irodahelyiségében minden héten *kedden és pénteken* d. u. 3—5 óráig fogadja és őket *ingyenes* jogi tanácsban részesíti.

— **Hordóhitelesítés.** Közhírré teszem, hogy a veszprémi hordóhitelesítő hivatal *minden hó első vasárnapját követő hétfőn* fog működni. Felhívom az érdekelteket, hogy hordóikat hitelesítés céljából *mutassák be* Veszprém, 1918. március 24-én. Dr. *Horváth* polgármester h.

— **Értekezet a marharekvirálásról.** A földmívelésügyi miniszter hétfőn Budapesten értekezetet tartott az alispánokkal a szarvasmarhák elrendelt s már általunk is említett rekvirálása ügyében. Az értekezleten, amelyen mintegy 30 alispán vett részt, vármegyénk részéről dr. *Bibó Károly* alispán volt jelen. Az értekezet eredményeképp közölhetjük, hogy Veszprémvármegyére a kontingenst, amennyit beszállítani tartozik, 1840 darab szarvasmarhában állapították meg. A rekvirálás ügyében az alispán fog intézkedni, ha a miniszter idevonatkozó rendelete leérkezik.

— **Arcképes cselédkönyvek.** Dr. *Török Gyula* veszprémi rendőrkapitány a belügyminiszter vonatkozó rendelete alapján a következőket teszi közhírré: Ezen évben a régebben kiállított cselédkönyvek érvényüket veszítik és ezek helyett új *arcképpel ellátott* cselédkönyvek fognak kiadni. Felhívom ezért a város területén levő cselédeket, hogy régi cselédkönyvsikkal a rendőrségen minden *szerep* és *szombat* délelőtt jelentkezzenek, hozzanak magukkal egy látogatási nagyapát, kartonra fel nem ragasztott arcképet, amelynek hátlapján illetőségi községük előjárósága igazolja, hogy az kit ábrázol. A kiállításhoz

kell hozni egy drb. 30 filléres okmánybélyeget és kiállítási díj fejében 1 koronát kell fizetni. Ezt azzal a figyelmeztetéssel tesszem közhírré, hogy régi cseledekönnyvel többé senkit fölfogadni nem szabad és aki ez ellen vét, az szigorúan meg fog büntetlenni.

— **Fegyvertartási tilalom.** Felhívom a város közönségét, hogy a birtokában levő katonai löfegyvereket haladéktalanul adják be a rendőrségre, mert akinél ilyen löfegyver találtak, az ellen büntető eljárás fog indítani. Veszprém 1918. március 27-én dr. Török s. k. rendőrkapitány.

— **Sovány sertések maximálása.** Egy másik hírtünkben közöljük a sovány sertések rekvizitálásáról szóló kormányrendeletet. Itt pedig hírtül adjuk, hogy a kormány a 40 kilónál nehezebb, de legfeljebb 50 kilós *élő sertéseknek* maximális árát a hizlalt vagy részére való eladásánál *élőszutyklónként* 7 K 50 fillérben állapította meg.

— **A béke és a háború eseményei,** a mai mozgalmas idők szenzációi és mindaz, ami ellenségeink táborából berntünk érdekel, mind pompás mélynyomású fényképekben vonulnak fel Az *Érdekes Ujság*-ban. Ez a képes lap ma versenyen kívül áll a magyar illusztrált lapok sorában. Szépirodalmi rovatában a legjobb magyar-irodalmat hozza, kedvezményei és ünnepi számai páratlanok. Aki április 1-től egy negyedévre előfizet 7 korona 80 fillérért, ingyen kapja meg a húsvéti és pünkösti ünnepi számokat összes mellékleteivel.

— **Vissza Erdélybe!** Még e hó 13-án kiadott rendeletében a belügyminiszter arról értesítette az alispánt, hogy Háromszék és Csík vármegyék, ugyiszintén Fiume város és kerülete belső hadművelési területet képeznek a most — alighanem a román béke következtében — egy újabb intézkedés elrendeléséig a magyarajku erdélyi lakosságnak a fentírt két vármegyébe leendő visszaszállítását. Ez meg is fog történni, azonban dr. Bibó Károly alispán előbb egy humánus felterjesztést intézett a miniszteriumhoz, hogy addig hagyassék függőben az elszállításuk a szegény menekülteknek, amíg kellő felruházásuk meg nem történhetik.

— **Kényszer cukorrépa termelés.** A kormány elrendelte, hogy a termelő, aki valamely cukorgyár számára 50 kat. hold földön cukorrépat termel, ennek egyhuszontötöd részén magnyerés céljából dugványrépat tartozik termelni. Cukorrépa-mag bizottság is alkottatott a vetési terület szabályozására. A magot a cukorgyár adja.

— **Ruha és cipőjegyek.** A kormány több rendeletet bocsátott ki, amelyek a ruházati ügyekre vonatkoznak. Megalakul ugyanis a Népruházati Részvénytársaság valószínűleg 2.000.000 korona alaptőkével s így lehetővé válik az Orsz. Népruházati Bizottság terve, a ruha és cipőjegy rendszer behozatala, ami igen üdvös lenne. A vásárlási jegy ellenében

mindenki egy régi ruhát tartozik beadni, a munkásosztály és a szegényebb néposztály azonban mentesíve lesz ez alól. Természetesen a ruházati cikkek a lehető legmérsékeltebb árért lesznek kaphatók.

— **Felhívás előfizetésre.** A **Budapesti Hírlap** előfizetési ára negyedévre 13 kor., egy óra 4 kor. 60 fill. Előfizetések Budapest, VIII. József-körút 5 szám alá küldendők.

Viszketegséget, Sömört, Rúht
leggyorsabban elmulasztja
a D. Flesch féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform Barna-zsir”
Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes Dr. Flesch feléi kérjünk.
Próba tégely 0 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:
Kocsuba Emil „Pekete sa” gyógyszerháza
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-vegyjegyre ügyeljünk.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvány öt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN
BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170-91. (Vélaszbélyeg csatolandó)

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:
farádi Balogh Constantin
banküzlet
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.
Telefon 170-91.

Iskolaszerek, rajzszerok, papirok, minden e szakba vágó cikkek a **legolesobb** áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében
Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.
Minden iskolában használható **tanulmányok** raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a **Siófoki Központi Tejesarnokot** megvettük.

Bárki másnál **előnyösebb feltételek** mellett vásárolunk **tejet.**

Arajánlatokat kér:
Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejesarnoka Siófok,
vagy **Központja Kaposvár.**

Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.